

Energi Viborg Vand A/S
Att.: Henrik Juel Poulsen
Bøssemagervej 8
8800 Viborg

Den 14. december 2016
Sag nr. 16/00068

Afgørelse om økonomiske rammer for 2017-2018

Indledning

Vi fastsætter økonomiske rammer for de vandselskaber, der er omfattet af vandsektorloven.

Driver I et vandselskab med både vandforsyningsaktiviteter og spildevandsforsyningsaktiviteter, fastsætter vi en økonomisk ramme for hver forsyningsart. Den økonomiske ramme udmeldes som en samlet indtægtsramme.

Afgørelse

I er omfattet af vandsektorloven (vandsektorlovens § 2, stk. 1), og vi har derfor fastsat en økonomisk ramme, der udgør de samlede, årlige indtægter, som I må opkræve i 2017 og 2018 (vandsektorlovens § 6, stk. 1).

I 2017 udgør jeres indtægtsramme: 45.674.938 kr.

I 2018 udgør jeres indtægtsramme: 41.811.945 kr.

Indtægtsrammen er opgjort inklusive afgifter men eksklusive moms.

Begrundelsen finder I på de følgende sider.

**KONKURRENCE- OG
FORBRUGERSTYRELSEN**

Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby

Tlf. 41 71 50 00
Fax 41 71 51 00
CVR-nr. 10 29 48 19
vand@kfst.dk
www.kfst.dk

FORSYNINGSSSEKRETARIATET

Forsyningssekretariatet
er en del af Konkurrence-
og Forbrugerstyrelsen.

Indhold

Sagsfremstilling	3
Begrundelse	4
Oversigt over den økonomiske ramme for 2017	5
Oversigt over den økonomiske ramme for 2018	6
Grundlag	7
Individuelt effektiviseringskrav	9
Generelt effektiviseringskrav	13
Historisk over- eller underdækning	14
Korrektion af prisloft 2015	15
Kontrol af prisloft 2015	16
Klagevejledning	17

Sagsfremstilling

I har i indberetningsperioden den 1. april 2016 – 15. maj 2016 indberettet en række oplysninger til brug for fastsættelsen af økonomiske rammer for 2017 og 2018 (ØR-bekendtgørelsens § 17, stk. 1).

Vi har på baggrund af de indsendte oplysninger udarbejdet et udkast til afgørelse.

Udkastet til afgørelsen er sendt i høring den 14. november 2016 med to ugers høringsfrist.

I har afgivet høringssvar den 28. november 2016, som er inden for fristen. I høringsfasen er I fremkommet med bemærkninger til følgende områder:

- Grundlag
- Individuelt effektiviseringskrav
- Mangel på vejledende rammer (behandles under Begrundelse)

Jeres bemærkninger behandles under de enkelte områder.

Eventuelle andre ændringer er alene af sproglig/grammatisk karakter eller uddybende i forhold til det allerede angivne.

Begrundelse

Vi har fastsat jeres økonomiske ramme med hjemmel i vandsektorloven¹ samt bekendtgørelse om økonomiske rammer for vandselskaber (herefter ØR-bekendtgørelsen).²

I har indberettet en årlig debiteret vandmængde på over 800.000 m³. Det betyder, at vi skal fastsætte en *indtægtsramme* for jer (ØR-bekendtgørelsens § 4), og at I samtidig er omfattet af den *totaløkonomiske benchmarking* (ØR-bekendtgørelsens § 6).

Indtægtsrammen udgør en beløbsmæssig grænse for jeres samlede indtægter og er opgjort på baggrund af jeres samlede omkostninger til drift og anlæg til indvinding, behandling, transport og levering af vand mod betaling, herunder salg af vand til andre vandselskaber (ØR-bekendtgørelsens § 1, stk. 2).

Afgørelsen om jeres indtægtsramme for 2017 og 2018 er delt op, således at *begrundelsen* for de fastsatte beløb fremgår af de følgende afsnit, mens selve *beregningen* af indtægtsrammen fremgår af bilag A.

Høringssvar

I har i høringssvaret efterspurgt, hvornår I kan forvente at modtage de vejledende økonomiske rammer for de to efterfølgende år.

Vi bemærker, at de vejledende økonomiske rammer for de efterfølgende to år bliver sendt til jer samtidig med jeres afgørelser. Dette har hele tiden været intentionen, idet der er tale om vejledende økonomiske rammer. Det har således ikke været hensigten, at de vejledende økonomiske rammer skulle i høring hos jer.

¹ Lov nr. 469 af 12/06/2009 med senere ændringer

² Bkg. nr. 1235 af 10/10/2016

Oversigt over den økonomiske ramme for 2017

Oversigt over den økonomiske ramme				
Grundlag til brug for fastsættelsen af den økonomiske ramme for 2017	42.415.604	kr.		
- heraf ikke-påvirkelige omkostninger	15.295.117	kr.		
Individuelt effektiviseringskrav	185.450	kr.		
Generelt effektiviseringskrav	383.614	kr.		
Samlede omkostninger i alt	41.846.539	kr.	41.846.539	kr.
Historisk over- eller underdækning				
Tillæg/fradrag for historisk over- eller underdækning	0	kr.	0	kr.
Korrektion af prisloft 2015				
Korrektion af faktiske 1:1 omkostninger i 2015	-54.803	kr.		
Korrektion af faktiske nettofinansielle poster i 2015	106.392	kr.		
Korrektion af faktiske driftsomkostninger til miljø- og servicemål i 2015	-269.034	kr.		
Korrektion af tillæg for planlagte investeringer vedrørende 2015	252.793	kr.		
Samlet korrektion af budgetterede omkostninger i 2015	35.348	kr.	35.348	kr.
Korrektion i forhold til tidligere indtægtsramme				
Korrektion for overholdelse af indtægtsrammen i prisloft 2015	3.793.051	kr.	3.793.051	kr.
Økonomisk ramme for 2017			45.674.938	kr.

Oversigt over den økonomiske ramme for 2018

Oversigt over den økonomiske ramme				
Omkostninger i den økonomiske ramme for 2017	41.846.539	kr.		
- heraf driftomkostninger	12.215.230	kr.		
- heraf anlægsomkostninger inkl. finansielle omkostninger	14.336.192	kr.		
- heraf ikke-påvirkelige omkostninger	15.295.117	kr.		
Prisudvikling	531.451	kr.		
Individuelt effektiviseringskrav	183.865	kr.		
Generelt effektiviseringskrav	382.180	kr.		
Samlede omkostninger i alt	41.811.945	kr.	41.811.945	kr.
Historisk over- eller underdækning				
Tillæg/fradrag for historisk over- eller underdækning	0	kr.	0	kr.
Økonomisk ramme for 2018			41.811.945	kr.

Grundlag

Jeres økonomiske rammer for 2017 og 2018 er fastsat med udgangspunkt i jeres indberettede faktiske driftsomkostninger i 2013-2015 suppleret med oplysninger fra jeres tidligere fastsatte prislofter eller indtægtsrammer (ØR-bekendtgørelsens § 17, stk. 2).

Vi har endvidere indregnet det historiske investeringstillæg og tillægget for gennemførte investeringer i perioden 2010-2015 (ØR-bekendtgørelsens § 17, stk. 2).

Den økonomiske ramme er endelig tilpasset jeres eventuelle tilknyttede aktiviteter, som fra 1. januar 2017 udføres inden for jeres vandselskab (ØR-bekendtgørelsens § 17, stk. 3).

Vi offentliggør hvert år senest den 1. juli den beregnede pristalsregulering og produktivitetsudvikling. Resultatet er offentliggjort på www.kfst.dk/vandtilsyn.³

Jeres økonomiske ramme er fastlagt ud fra de principper, der fremgår af notatet ”Metode til at fastlægge et nyt økonomisk grundlag for vandselskaber”, som er offentliggjort på www.kfst.dk/vandtilsyn.⁴

Høringssvar

I har i jeres høringssvar angivet, at I ikke mener, det er korrekt at anvende betalingen til Forsyningssekretariatet i 2015 i fastlæggelsen af det økonomiske grundlag, men at niveauet skal fastlægges ud fra den nye betalingsstruktur. Det vil ifølge jer give et mere retvisende billede, være i overensstemmelse med hensynet om gennemsigtighed i afgørelserne og være til fordel for takstfastsættelsen.

I angiver, at perioden 2013 til 2015, i forbindelse med fastsættelsen af de økonomiske rammer, alene skal ses i forhold til driftsomkostninger, og at der i forhold til andre omkostninger ikke er en tilsvarende begrænsning, herunder blandt andet for afgift til Forsyningssekretariatet.

Formålet med at anvende perioden fra 2013 til 2015 er at sikre de mest aktuelle tal til beregningerne og samtidigt sikre, at der ikke er mulighed for at påvirke omkostningerne, som indgår i grundlaget for de fremtidige økonomiske rammer efter loven var vedtaget. Vandsektorloven trådte i kraft den 1. marts 2016 og på det tidspunkt var regnskabet for 2015 afsluttet. Derfor er 2015 det seneste år der indgår omkostninger for i de økonomiske rammer. Det fremgår endvidere af bemærkningerne til vandsektorloven, at der ved fastsættelsen af de økonomiske rammer for 2017 skal tages udgangspunkt i oplysninger om vandselskabets faktiske

³ <http://www.kfst.dk/Vandtilsyn/Oekonomiske-rammer/Analyser>

⁴ <http://www.kfst.dk/Vandtilsyn/Oekonomiske-rammer/Nyt-oekonomisk-grundlag>

og budgetterede omkostninger i 2013 til 2015. Der er således tale om alle omkostninger og ikke en begrænsning til alene driftsomkostninger.

Jeres betaling til Forsyningssekretariatet er en del af jeres ikke-påvirkelige omkostninger. Disse omkostninger kan vi justere, hvis der sker ændringer i dem, såfremt I meddeler det til os i forbindelse med indsendelsen af jeres årsregnskab (ØR-bekendtgørelsen § 9 stk. 5). Justeringer i jeres økonomiske ramme kan derfor alene foretages på baggrund af faktiske afholdte omkostninger.

Det følger således af ØR-bekendtgørelsen, at niveauet for de ikke-påvirkelige omkostninger kan justeres løbende, men at justeringerne skal foregå på baggrund af faktiske afholdte omkostninger. Det er derfor vores vurdering, at der ikke er hjemmel til at foretage ændringer i jeres grundlag på baggrund af jeres budgetterede omkostninger til betaling til Forsyningssekretariatet i 2017.

Vi har på den baggrund ikke foretaget nogen ændringer i jeres økonomiske grundlag.

Opgørelsen af jeres grundlag fremgår af bilag B samt fane 3 i bilag A. Jeres investeringsoverblik fremgår af bilag C.

Individuelt effektiviseringskrav

Vi offentliggør hvert år grænsen for, hvornår et vandselskab betragtes som effektivt. Resultatet og benchmarkingmodellen er offentliggjort på www.kfst.dk/vandtilsyn.⁵

I har under den totaløkonomiske benchmarking opnået en effektivitet, som er lavere end den offentliggjorte grænse. Vi har derfor korrigeret jeres indtægtsrammer med et individuelt effektiviseringskrav (ØR-bekendtgørelsens § 9, stk. 1, 1. pkt.).

Vi fastsætter det individuelle effektiviseringskrav på baggrund af det beregnede effektiviseringspotentiale i den totaløkonomiske benchmarking.

Høringssvar

I har i jeres høringssvar haft kommentarer til følgende:

- Effektiviseringspotentialer på særlige forhold
- Indhentningstiden for effektiviseringspotentialer

Effektiviseringspotentialer på særlige forhold

I har i jeres høringssvar angivet, at I ikke mener, at der er grundlag for at antage, at effektiviseringspotentialet på særlige forhold er lig med effektiviseringspotentialet på de omkostninger der indgår i benchmarkingmodellen. I anfører yderligere, at effektiviseringspotentialet på de særlige forhold derfor bør sættes lig nul, således at der ikke skal stilles et individuelt effektiviseringskrav til omkostningerne.

Der skal stilles et effektiviseringskrav til de særlige forhold (ØR-bekendtgørelsen § 9). Effektiviseringskravet skal stilles på baggrund af det effektiviseringspotentiale, som er beregnet i benchmarkingmodellen. Formålet med de særlige forhold er at tage individuelt hensyn til omkostninger der er særlige, som har økonomisk betydning for selskabet, og som modellen ikke tager tilstrækkelig højde for. Omkostninger, som følger af særlige forhold, kan der derfor ikke beregnes et præcist effektiviseringspotentiale på, og der tages derfor et særligt hensyn til dem i benchmarkingmodellen.

Formålet med benchmarkingmodellen er at give et samlet billede af et selskabs potentiale, det er ikke at måle på de enkelte omkostninger. Vi har derfor vurderet, at det effektiviseringspotentiale, der er gældende for de omkostninger, der er med i benchmarkingmodellen, er repræsentativt for hele selskabet. Dermed gælder dette effektiviseringspotentiale ligeledes for omkostningerne til særlige forhold. Det er i øvrigt op til selskabet at efterleve effektiviseringskravene ved selv at identificere aktiviteter, som kan effektiviseres. Dette forhold bestemmer Forsyningssekretariatet ikke.

⁵ <http://www.kfst.dk/Vandtilsyn/Benchmarking/Modelbeskrivelse-og-resultater/Benchmarking-2017>

Det er vores vurdering, at ovenstående ikke giver anledning til ændringer i effektiviseringskravet.

Indhentningstiden for effektiviseringspotentialer

I har i jeres høringssvar angivet, at indhentningshastigheden for effektiviseringspotentialet på henholdsvis drift og anlæg skal fordeles, så det svarer til fordelingen af de totale omkostninger mellem drift og anlæg i stedet for den ligelige fordeling, vi har antaget.

I forbindelse med høringen til benchmarkingmodellen anvendte vi en lineær sammenhæng mellem fordelingen af omkostningerne og potentialerne på selskabsniveau, som svarer til den model, I foreslår. Vi har efterfølgende vurderet, at der er en række forhold, der udover fordelingen af omkostninger ligeledes skal have indflydelse på indhentningshastigheden.

Vi har fastsat indhentningsperioden for det individuelle effektiviseringspotentialer til 8 år. Uanset indhentningshastigheden, kan det individuelle effektiviseringskrav maksimalt udgøre 2 pct. årligt, og dermed tages der allerede her et væsentligt forsigtighedshensyn til selskabernes effektiviseringsproces.

Indhentningshastigheden har betydning for størrelsen af det individuelle effektiviseringskrav, som fastsættes med udgangspunkt i det individuelle effektiviseringspotentialer. En lav indhentningshastighed betyder, at selskabet skal indhente effektiviseringspotentialer over en længere periode, sammenlignet med en højere indhentningshastighed. Dermed fører en lavere indhentningshastighed alt andet lige til et lavere individuelt effektiviseringskrav.

Indhentningsperioden på 8 år er fastsat med udgangspunkt i følgende faktorer:

- 1) Driftsomkostningerne udgør mellem 50-65 pct., mens anlægsomkostningerne udgør mellem 35-50 pct. for drikke- og spildevandselskaberne.
- 2) Potentialer på driftsomkostningerne udgjorde ca. 593 mio. kr. i den tidligere benchmarkingmodel, som alene var baseret på driftsomkostninger. I den nuværende totaløkonomiske benchmarkingmodel, hvor også anlægsomkostningerne indgår, er potentialer beregnet til ca. 558 mio. kr. Det samlede potentialer i den totaløkonomiske benchmarkingmodel udgøres således hovedsageligt af et potentialer på driftsomkostningerne.
- 3) Omsætningen i anlægsaktiverne er steget med ca. 24 pct. fra 2013-2015. Det indikerer en stigning i udskiftningen af anlægsmassen, hvilket er i tråd med, at selskaberne står overfor at indhente et investeringsefterslæb.
- 4) Selskabernes faktiske effektiviseringer på driftsomkostningerne udgjorde årligt 280 mio. kr. i perioden 2010-2014, hvilket svarer

til 2,33 pct. af den samlede indtægtsramme uden ikke-påvirkelige omkostninger i 2017.

Indhentningshastigheden er beregnet ved at dividere den del af effektiviseringspotential på henholdsvis drifts- og anlægsomkostninger, som årligt kan effektiviseres, med 2: $(0,25+0,0153)/2 = 0,1327$. Dette er efterfølgende afrundet til 12,5 pct., som svarer til, at potentialet skal indhentes på 8 år.

Da det årlige individuelle effektiviseringskrav maksimalt kan udgøre 2 pct. af indtægtsrammen betyder det i praksis, at selskaber med et individuelt effektiviseringspotentiale på 16 pct. får mere end 8 år til at indhente potentialet.

Som anført i punkt 1 har nogle selskaber en højere vægt af anlægsomkostninger end driftsomkostninger, hvilket kan tale for, at indhentningsperioden skulle være længere end 8 år, da indhentningshastigheden på anlægsomkostninger er væsentligt lavere end på driftsomkostningerne.

På den anden side ligger effektiviseringspotentialet i stor udstrækning på driften, jf. punkt 2, hvilket taler for en kortere indhentningsperiode end 8 år, da det vurderes, at driftspotentialet kan indhentes over 4 år (men maksimalt 5 pct. årligt). Samtidigt er investeringerne i sektoren stigende, jf. punkt 3, hvilket indikerer, at selskaberne kan påvirke mere end 1,53 pct. af deres anlægsomkostninger årligt. Begge forhold indikerer, at indhentningshastigheden kan være højere end 8 år.

Dertil kommer, at selskaberne har effektiviseret 280 mio. kr. årligt siden 2010 alene på driften, jf. punkt 4. Når det omregnes til effektiviseringer på totalomkostningerne, svarer dette til årlige faktiske effektiviseringer på 2,33 pct., hvilket er højere end det maksimale individuelle krav på 2 pct. årligt.

Det er på baggrund af ovenstående vores vurdering, at en indhentningsperiode på 8 år er konservativ og realistisk. Vi fastholder derfor denne indhentningsperiode.

Særlige forhold

Ved fastsættelsen af jeres individuelle effektiviseringspotentiale tages der blandt andet hensyn til eventuelle særlige forhold. Der er tale om et særligt forhold, hvis I udfører en aktivitet, som medfører en ekstra omkostning med stor økonomisk betydning for jer. Et særligt forhold skal leve op til følgende fire krav for at blive godkendt⁶:

- Rammebetingelse
- Særlighed
- Dokumentation

⁶ <http://www.kfst.dk/~media/KFST/Vandtilsyn/Vejledninger/Gaeldende%20vejledning%20til%20indberetning%20til%20TOTEXbenchmarking%20%20Drikkevand.pdf>

- Væsentlighed

I har angivet følgende særlige forhold:

- Husleje

Husleje

I har i indberetning til økonomiske rammer for 2017 søgt om særlig forhold til husleje.

Det er vores vurdering, at selskaber, som lejer bygninger til brug for selskabets primære aktiviteter ikke behandles på samme vilkår, som selskaber, der ejer sine bygninger. Selskaber som ejer bygninger opnår et højere CAPEX-netvolumenmål i den totaløkonomiske benchmarking model, end selskaber som lejer bygninger. Det er derfor vores vurdering, at selskaber, der lejer deres bygninger skal have korrigeret deres CAPEX-netvolumenmål, som ligger til grund for benchmarkingen med et beløb, som svarer til de afskrivninger de ville have haft, såfremt selskabet havde ejet bygningerne.

På baggrund af ovenstående er det vores vurdering, at der skal tages højde for husleje i forbindelse med jeres benchmarking for 2017. I kompenseres derfor med 178.421 kr. i benchmarkingmodellen.

Costdriversammensætning

Vi har gennemført en analyse af betydningen af jeres sammensætning af costdrivere i forhold til beregningen af de individuelle effektiviseringspotentialer.

Det er vores vurdering, at I ikke har en særlig sammensætning af costdrivere. Det betyder, at jeres effektiviseringspotentialer fastholdes. En beskrivelse af analysen fremgår af bilag 1 og resultaterne kan ses i bilag 3.

Opgørelsen af jeres individuelle effektiviseringskrav fremgår af fane 4 i bilag A.

Generelt effektiviseringskrav

Vi har korrigeret jeres økonomiske ramme med et generelt effektiviseringskrav på jeres driftsomkostninger og jeres anlægsomkostninger.

Det generelle effektiviseringskrav på jeres *driftsomkostninger* udgør 2 pct. af de driftsomkostninger, der indgår i jeres indtægtsramme for 2017 (ØR-bekendtgørelsens § 9, stk. 1, 2. pkt.).

Det generelle krav på jeres *anlægsomkostninger* udgør en procentdel af de anlægsomkostninger, som indgår i indtægtsrammen for 2017 (ØR-bekendtgørelsens § 9, stk. 1, 3. pkt.). Vi har beregnet procentdelen på baggrund af produktivitetsudviklingen (ØR-bekendtgørelsens § 10, stk. 2).

Opgørelsen af jeres generelle effektiviseringskrav fremgår af fane 5 i bilag A.

Historisk over- eller underdækning

Ved overgangen til den nye regulering bevarer det tidligere udmeldte prisloft for 2015 sin gyldighed (ØR-bekendtgørelsen § 27, stk. 3). Vi har derfor indregnet en eventuel resterende historisk over- eller underdækning frem til og med 2020.

Opgørelsen af jeres historiske over- eller underdækning fremgår af fane 6 i bilag A.

Korrektion af prisloft 2015

Ved overgangen til den nye regulering bevarer det tidligere udmeldte prisloft for 2015 sin gyldighed (ØR-bekendtgørelsen § 27, stk. 3). Vi har derfor foretaget en korrektion af de budgetterede omkostninger i jeres prisloft for 2015.

1:1 omkostninger

Vi har på baggrund af jeres indberettede reguleringsregnskab for året 2015 samt den tilhørende underskrevne revisorerklæring af 9. maj 2016 godkendt jeres faktiske 1:1 omkostninger i 2015.

Opgørelsen af korrektionerne fremgår af fane 8 i bilag A.

Nettofinansielle poster

Vi har på baggrund af jeres indberettede reguleringsregnskab for året 2015 samt den tilhørende underskrevne revisorerklæring af 9. maj 2016 godkendt jeres faktiske nettofinansielle poster i 2015.

Opgørelsen af korrektionerne fremgår af fane 8 i bilag A.

Driftsomkostninger til miljø- og servicemål

Vi har på baggrund af jeres indberettede reguleringsregnskab for året 2015 samt den tilhørende underskrevne revisorerklæring af 9. maj 2016 godkendt jeres faktiske omkostninger til miljø- og servicemål i 2015.

Opgørelsen af korrektionerne fremgår af fane 8 i bilag A.

Planlagte investeringer

Vi har på baggrund af jeres indberettede investeringsregnskab for året 2015 samt den tilhørende underskrevne revisorerklæring af 9. maj 2016 vurderet, at de indberettede gennemførte investeringer er tillægsberettigede.

Opgørelsen af jeres gennemførte investeringer i 2015 fremgår af fane 7 i bilag A. Opgørelsen af korrektionerne fremgår af fane 8 i bilag A.

Kontrol af prisloft 2015

Ved overgangen til den nye regulering bevarer det tidligere udmeldte prisloft for 2015 sin gyldighed (ØR-bekendtgørelsen § 27, stk. 3). Vi har derfor kontrolleret, om I har overholdt indtægtsrammen i jeres prisloft for 2015.

Ikke anvendt likviditet vedrørende investeringer

Jeres likviditet til investeringer består af jeres samlede investeringstillæg for 2015 samt indtægter fra tilslutningsbidrag, erstatninger vedr. anlægsinvesteringer og salg af anlægsaktiver.

Det er vores vurdering, at jeres udgifter til investeringer ikke må overstige jeres likviditet til investeringer. Idet jeres investeringsudgifter overstiger jeres likviditet til investeringer for 2015, har vi fastsat jeres ikke anvendte likviditet vedrørende investeringer til 0 kr.

Korrektion af ikke opkrævet tillæg fra 2013 i prisloft 2015

I prisloftet for 2015 fik I et tillæg for overholdelsen af indtægtsrammen for 2013. Da I ikke har opkrævet hele dette tillæg i 2015, nedsætter vi jeres økonomiske ramme for 2017 med et tilsvarende beløb.

Opgørelsen af, om I har overholdt indtægtsrammen i prisloft 2015, fremgår af fane 9 i bilag A.

Med venlig hilsen

Forsyningssekretariatet

v/ Eske Benn Thomsen

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Konkurrenceankenævnet (vandsektorlovens § 26, stk. 2) efter bestemmelserne i vandsektorlovens kapitel 9. En klage til Konkurrenceankenævnet skal indgives skriftligt af de klageberettigede til Forsyningssekretariatet (vandsektorlovens § 27).

Forsyningssekretariatet sender umiddelbart efter klagefristens udløb klagen til Konkurrenceankenævnet ledsaget af den påklagede afgørelse og det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse. Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt.

De klageberettigede er adressaten for afgørelsen (vandsektorlovens § 27). For så vidt angår spørgsmål om natur og miljø er endvidere følgende klageberettigede:

- 1) offentlige myndigheder,
- 2) lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen, og
- 3) landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø.

Konkurrenceankenævnet opkræver et gebyr på 5.000 kr. for at behandle en klage og fastsætter frist for dets indbetaling. Betalingen sker direkte til Konkurrenceankenævnet.

Forsyningssekretariatets afgørelser efter vandsektorloven eller de regler, der fastsættes i medfør heraf, kan ikke indbringes for domstolene, før Konkurrenceankenævnets endelige afgørelse foreligger (vandsektorlovens § 29, stk. 2).